

ОБЩИНА ЛЪКИ, ОБЛАСТ ПЛОВДИВ

ПРОГРАМА
за развитие на читалищната
дейност в Община Лъки
през 2023г.

Настоящата програма е приета

с Решение № _____ от _____ . ____ . 2023 г. от ОбС - Лъки

I. ПРАВНА РАМКА

Общинската програма за читалищната дейност за 2023г. е разработена на основание чл.26а, ал.2 от Закона за народните читалища (ЗНЧ), въз основа на който Кметът на Общината внася в Общинския съвет за разглеждане направените от съответните общински читалища предложения за дейността им през годината.

Съгласно ЗНЧ, народните читалища са със статут на традиционни самоуправляващи се български културно-просветни сдружения в населените места, които изпълняват и държавни културно-просветни задачи. В тяхната дейност могат да участват всички физически лица без оглед и ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Читалищата се регистрират като юридически лица с нестопанска цел. Вписват се в Регистъра на ЮЛНЦ към Пловдивски окръжен съд и в Публичния регистър на народните читалища и читалищни сдружения към Министерство на културата.

II. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ И ДЕЙНОСТ НА ЧИТАЛИЩАТА, РЕГИСТРИРАНИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ЛЪКИ

На територията на Община Лъки функционират пет народни читалища, като всички работят по устав и в съответствие с разпоредбите на ЗНЧ, а именно:

- ☞ НЧ „Зора 2002г.” – гр.Лъки
- ☞ НЧ „Христо Ботев 1929г.” – с.Манастир
- ☞ НЧ „Христо Ботев 1945г.” – с.Борово
- ☞ НЧ „Васил Коларов 1998г.” – с.Дряново
- ☞ НЧ „Светлина 1998г.” – с.Белица.

Съгласно изменения в нормативната база от 01.01.2018г., читалищата се регистрират и пререгистрират в Агенция по вписванията и Търговския регистър и регистър на ЮЛНЦ, съгласно чл.9, ал. 1 от ЗНЧ. При настъпили промени в наименованието и седалището на читалището и източникът на първоначалното му финансиране; устава; имената на членовете на настоятелството и на проверителната комисия на читалището; името и длъжността на лицето, което представлява читалището, то НЧ внася необходимия комплект документи в АП. Всички читалища в общината са с актуална регистрация и са вписани и в Регистъра на читалищата към Министерството на културата.

Взаимовръзката на читалището с местните културни потребности, а също и развиваните читалищни дейности са в основата на авторитета на читалищата и тяхното легитимиране пред обществото.

ВИЗИТНА КАРТИЧКА НА ЧИТАЛИЩА В ОБЩИНАТА СА:

☞ изявата на самодейните им състави:

- Женска певческа група при НЧ „Васил Коларов 1998г.” – с.Дряново;
- Мъжка фолклорна група при НЧ „Христо Ботев 1945г.” – с.Борово;
- Танцов състав и театрално-певческа група при НЧ „Христо Ботев 1929г.” – с.Манастир;
- „Лъкинските гайди“ – инструментален състав от гайдари към НЧ „Зора 2002г.” – гр.Лъки;
- Детска фолклопна група „Родопчанче“ към НЧ „Зора 2002г.” – гр.Лъки;
- и др.

Участието на тези състави е акцент при честване на местни празници чествания в града и в съставните общински села.

През 2022г. самодейните групи и изпълнители се представиха на Деня на българската просвета и култура и на Празника на град Лъки и Деня на миньора и гостуваха на празници на селата от нашата община. Имаха изяви извън общината на различни фестивали, празници, конкурси, събори и др.

За 2023г. фолклорните групи за автентични народни песни от читалищата, а също и индивидуални изпълнители, са си поставили задача да участват на местни фолклорни празници, както и във фолклорни фестивали и надпявания извън общината.

Народните читалища организираха свои самостоятелни вечеринки и празници в населените места, на които имаше участие на самодейните им групи и самодейни изпълнители, кулинарни изложби и др., както и много веселие. През 2023г. общинските читалища отново ще имат инициатива да бъдат домакини на местни фолклорни вечери и местни празници, както и да разменят гостувания със свои колеги.

От страна на Община Лъки и от „Лъки Инвест“ АД се предоставят безвъзмездно съответно Младежки дом– гр.Лъки и Културен дом – гр.Лъки, които разполагат с обновени съвременни зали, достатъчни като удобства и капацитет, за да се настанят зрителите на провежданите тържества, театрални постановки и други.

Самодейните състави Клуб за народни танци „Орфеево цвете“ и Клуб за народни танци „Гиздило“ получиха развитие и се утвърдиха като успешна форма на художествена самодейност.

С Проект „Погледни в миналото, запази за бъдещето“ чрез МИГ „Преспа“ по ПРСР през предходната година бяха изработени носии за два самодейни състава:

- за Фолклорен състав към НЧ „Христо Ботев“ – с.Манастир, общо: 11 броя пълни комплекти носии, от които 10 броя – женски, 1 брой – мъжка;
- за Клуб за народни танци „Орфеево цвете“ – гр.Лъки, 14 пълни комплекта женски носии . Кюстендилска сая и 6 броя пълни комплекти мъжки носии

Двата състава са неизменна част от културната програма на всеки общински празник, като имат многобройни участия и извън общината, като и през 2023г. се очаква от тях активност и атрактивни изпълнения.

✂ отворените врати на общодостъпните читалищни библиотеки – към всичките пет общински читалища функционират читалищни библиотеки, които разполагат със съвременна литература, но тъй като тя е недостатъчна, продължават кампаниите на читалищата за набиране на още такава.

Достъпът до информация и Интернет е безплатен за гражданите. В нито едно читалище не е въведена такса за ползване на библиотечния фонд. Навсякъде е регламентиран свободен достъп.

Библиотеката при НЧ „Зора 2002г.“ – гр.Лъки е единствена със статут общинска библиотека, тя си сътрудничи с Регионалната библиотека „Иван Вазов“ – гр.Пловдив. Библиотеката също така си сътрудничи с Областния информационен център и подпомага провеждане на информационни кампании в гр.Лъки. Читалището съумя да привлече и най-малките с прожекцията на образователни филми.

Читалището поддържа Къщичка за книги, която е пред сградата, в която се помещава. В Къщичката се поставят книги, като идеята е деца и граждани по анонимен начин да си разменят книги за прочит. Целта е да се възпитава и провокира интерес към четенето на книги, т.е. книгата да е „жива“ с достигането ѝ до повече умове и сърца.

НЧ „Зора 2002г.“ неколкократно провежда инициативата за покупка на книги по желание на читателите. Като към момента са купени всички книги, към които читатели са заявили интерес. Тази инициатива ще продължи и през 2023г.

През 2022г. НЧ „Зора 2002г.“ – гр.Лъки и НЧ „Христо Ботев 1929г.“ обновиха фонда си от книги чрез покупка на нова художествена литература по проект, представен пред и одобрен от Министерството на културата.

✂ клубната и кръжочна дейност – към читалищата има разкрити клубове по интереси, женски клубове, клуб по ръкоделие, литературен клуб и др., които са утвърдени форми на читалищна дейност. Всички читалища ще търсят резерви в своята дейност за 2023г. за създаване и развитие на нови форми за клубове и кръжоци, насочени към различни възрастови групи. Изява на читалищните дейности ще се осъществи чрез участия в

празници, в надпявания и надигравания, фестивали и други, както и на вечери на самодееца, при които всички читалища ще представят своята дейност чрез концерт, фотоизложба, изложба на ръчно изработени от тях предмети и др..

☞ художествена самодейност

През 2023г. всички читалища предвиждат подпомагане и запазване на фолклорните им танцови, певчески и инструментални групи. Всяко читалище по различен начин организира своята дейност, като отстрана на общината получава подкрепа за пътувания на индивидуални участници и групи във общината и извън общината.

☞ театрално изкуство

През 2023г. НЧ „Зора 2002г.“ – гр.Лъки предвижда посещение на театрална постановка в гр.Лъки, като е предвидено и организирано това да се осъществи на 22 май.

Читалището ще организира гостуване на една театрална постановка в гр.Лъки на Канзанлъшкия театър и участие на аниматори и детски театър по различни поводи през годината, като напр. за Деня на Земята.

Понастоящем има прекрасна възможност за гостуване на театрални постановки, която се предоставя от „Лъки Инвест“ АД чрез безплатното ползване на салона в ремонтирания и обновен Културен дом – гр.Лъки. Това е голяма помощ и от решаващо значение за гостуващите постановки, тъй като от продажба на билети постановката не успява да се самофинансира и от НЧ „Зора 2002г.“ – гр.Лъки се доплаща до стойността на постановката. Чрез безвъзмездното предоставяне на залата от „Лъки Инвест“ АД става възможно да се осъществи културното мероприятие, за да могат и жителите на Лъки да посещават театрални постановки. Залата се предоставя без наем и за празнични концерти.

☞ краеведческа дейност, родова памет – към част от народните читалища в община Лъки се съхраняват постоянни изложби от предмети, свързани с миналото.

Читалищата по места поддържат етнографски сбирки, които при възможност обновяват.

Читалището в с.Манастир е насочило своите усилия към тематично обновяване на изложбата с предмети от миналото. Виждаме развитието във времето – материали за първите заселници на селото, оформен кът с историята на 100-годишната църква в селото, изследване на родовите корени, допълване на родословното дърво на селото и вписване на събрани легенди в летописната книга, събиране на стари случки и обичаи от възрастните хора.

Друга добра практика на читалището в Манастир е да издава печатни, както и да подпомага издаването на авторски книги и сборници с произведения от жители на село Манастир. Всичко това е добра реклама за селото и общината, което читалището осъществява със скромни средства за материали с наличната техника и човешки ресурс.

Уникални са нанизите с мъниста, като отделни украшения и украса на носии, които изработват сръчните ръце на жените от с.Дряново. Това ръкоделие е част от местния колорит и прави чест на ръководството на читалището в селото, че полага усилия да просъществува и да се предава на поколенията това умение, тъй като не се прави само като еднократна украса на фолклорните носии, а сбирките на фолклорната група се провеждат, както седенките от миналото – с изработване на ръкоделия от нанизаните пъстри мъниста. За 2023г. тази дейност ще продължи.

☞ проекти

През изминалата година при участие в конкурсна сесия от Министерството на културата за кандидатстване с проекти за допълнителна целева субсидия НЧ „Зора 2002г.“ – гр.Лъки и НЧ „Христо Ботев 1929г.“ – с.Манастир изготвиха проекти за покупка на художествено-творческа литература, проектите бяха одобрени и финансирани по Програма „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност 2022г.“ По

проектите двете читалища са закупили съответно 89 и 94 тома литература (съвременна българска литература, книги за деца и ученици и чужда литература).

При откриване на нова сесия през 2023г. за кандидатстване, всички читалища ще кандидатстват в направления – ремонтни дейности и за художествено-творчески дейности (осигуряване на носии, покупка на озвучителна техника и декори и др.) За съжаление не всяка година МК дава такава възможност. Ще се търсят и други възможности за кандидатстване с проекти.

В последните години читалищата са си в помощ едно на друго, сътрудничат си и си помагат. Вече имат опит и сами също подават проектни предложения пред различни фондации.

☞ празници и инициативи

През 2023г. всяко едно от читалищата планира реализация на нови инициативи и нови дейности. Дори в станали вече традиционни чествания, празници и културни инициативи се проявява новаторство и стремеж към различно и по-добро представяне, изучаване на нови песни, сюити и хореография.

24 май – Деня на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност в град Лъки, ще бъде отбелязан като фолклорен празник с участието на фолклорните читалищни и самодейни състави от гр.Лъки и гостуване на народен оркестър.

През 2022г. НЧ „Зора 2002г.“ – гр.Лъки организира първа по рода си общинска фотоизложба, в която взеха участие 7 местни фотографа с по 10 творби. Фотографиите са в раздели: Природа, Стрийт фотография, Портретна фотография, Макро, Черно-бяла фотография, Минимализъм, Натюрморт и др. Рамкираните фотографии бяха експонирани в Младежки дом – гр.Лъки, където гражданите имаха свободен достъп за посещения. През настоящата година се планира да бъде организирана втора общинска фотоизложба, която да бъде тематична с фотографии от гр.Лъки и общината.

Продължава традицията на читалищата да организират самостоятелно – празници, седенки, конкурси, беседи, литературни четения и др., но също така да бъдат в помощ при организиране на празници на всяко село, празник на града, родови срещи и други. Подкрепата за обществените мероприятия е като участие със самодейна програма, гостуване на фолклорните групи в съседно село или в гр.Лъки, осигуряване участието на самодейна фолклорна програма, народен оркестър или професионален изпълнител.

III. КОРЕЛАЦИЯ С НАЦИОНАЛНАТА КУЛТУРНА ПОЛИТИКА

Институционалното укрепване на читалищата е в резултат от сътрудничеството с държавната, областната и общинската администрация. В Националната културна политика е заложено сътрудничеството да се подчинява на следните принципи:

☞ Откритост и прозрачност;	☞ Ефективност;
☞ Партньорство;	☞ Ефикасност;
☞ Отчетност;	☞ Устойчивост.

В своята история народните читалища имат своята завоювана позиция за работа в подкрепа на общността и през годините е спечелило доверието на хората. Уникален е неговият потенциал да насърчава социалната промяна и да укрепва гражданското общество. В съответствие с тази тенденция общинските народни читалища се уповават на своите корени като национални, социални, културни, образователни и информационни организации. Стремежът им е да отговарят на предизвикателствата на съвременния свят – да бъдат желано място за четене и информираност, място за общуване, място за придобиване и развиване на знания и умения, място за изява.

Като единствени културни институции в населените места, читалищата в нашата Община активно си сътрудничат с местната власт, с инициативни комитети по повод различни чествания, с НПО, с Информационен център – гр.Пловдив и др.

От няколко години общинските читалища си взаимодействат, обменят опит, а читалищните им групи си гостуват.

IV. ПРЕДИМСТВАТА НА ЧИТАЛИЩАТА КАТО НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИ ОРГАНИЗАЦИИ:

- ☞ Ясна нормативна уредба и подчиненост на българското законодателство
- ☞ Получаване на Държавна субсидия – ежегодно
- ☞ Ползват се с добро име на утвърдени организации с традиции.
- ☞ Възможности на читалищата да кандидатстват с проекти за допълнително финансиране на дейности, инициативи и др. с обществена, социална, културна насоченост.
- ☞ Наличие на материална база
- ☞ Сравнително постоянен членски състав
- ☞ Потенциални ползватели на услуги са неговите членове, граждани, общественост
- ☞ Активни читалищни дейтели
- ☞ Доброволци за работа по различни инициативи

V. НАСОКИ НА РАБОТАТА НА ОБЩИНСКИТЕ ЧИТАЛИЩА ЗА 2023г.

При формулиране на насоките на работа е изразен стремеж за по-голяма всеобхватност.

1. Устойчивост на създадените читалищни дейности, групи, инициативи и традиции. Развитие на дейността на народните читалища в сферата на опазването и популяризирането на нематериалното културно наследство и любителското творчество. Обновяване и разнообразяване на читалищната дейност на база защитени програми и проекти.
2. Съхраняване на всички ресурси – човешки, финансови, материални, необходими за осъществяване на местната културна политика. Подобряване на материално-техническа база. Осъвременяване и модернизиране на читалищата като основни културни и информационни центрове за местната общност. Поддържане и обновяване на читалищните библиотеки със собствени средства и чрез разработване на проекти.
3. Популяризиране на читалищните дейности и поддържане на добър имидж на читалищата като самостоятелни културно-просветни институции
Продължаване на доброто сътрудничество с местната власт и неправителствения сектор. Поддържане на добро ниво на общественото доверие. Привличане на нови партньори. Взаимодействие между местните читалища за осъществяване на съвместни културни прояви. Обмяна на добри практики, програми и гостувания с други читалища във и извън общината.
4. Разширяване съдържателния и социалния обхват на читалищната дейност за привличане на по-широк кръг от населението – различни възрастови групи, в т.ч. и хора с увреждания.

VI. ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2023г. НА НАРОДНИТЕ ЧИТАЛИЩА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ЛЪКИ

Читалищата продължават да отстояват своята позиция на единствени културни институции в общината. Читалищата спазват основния принцип, който произтича от чл.2 от ЗНЧ, според който народните читалища са традиционни самоуправляващи се български културно-просветни институции. В същото време всяко едно от тях има свой облик и свой колорит.

Всяко читалище е успяло да създаде база за своята дейност. Направленията, в които ще работи през годината са съобразени с досегашния опит и с ресурсите, с които разполага.

През 2023г. Община Лъки отново ще предоставя за безвъзмездно ползване от народните читалища зали в Младежки дом в гр.Лъки за провеждане на културни мероприятия прояви (празници, литературни четения, изложби и др.), както, а също и провеждане на сбирки на клубове и кръжоци. Освен това с интерес се очаква гостувания на театрални постановки в града ни. Всички общински читалища организират тематични

самодейни вечери, които са достъпни за по-широка публика. При организирани по-големи мероприятия се разчита на съдействието на „Лъки Инвест“ АД за предоставяне за безвъзмездно ползване на големия салон в Културен дом – гр.Лъки, който е единствената подходяща по-голяма зала в града.

При проявен на достатъчен интерес от гражданите, ще бъдат организирани и посещения извън общината на концерти и театрални представления.

Установеното в последните години сътрудничество между отделните читалища ще се поддържа чрез взаимопомощ при организиране на местни празници. Читалищата предоставят едно на друго носии и материали, необходими за изявите на фолклорните групи.

Неразделна част от настоящата програма са постъпилите предложения от Народните читалища за дейността им за 2023г. в Община Лъки, съгласно чл.26а, ал.1 от Закона за народните читалища, а именно:

**Предложения за дейността на НЧ „Зора 2002г.” – гр.Лъки
за 2023 г.**

През 2023г. Народно читалище „Зора 2002г.” – гр.Лъки ще работи в следните направления:

- **Библиотечна дейност** – Като неразделна част от читалището, библиотеката активно участва в организирането на културния живот в града. Дейността на библиотеката през 2023г. ще включва:
 - Уреждане и поддържане на общодостъпна библиотека с читалня;
 - Осигуряване на достъп до безплатен Интернет и информация за населението от Общината;
 - Консултации, индивидуални и групови обучения за начална компютърна грамотност;
 - Организиране на четете на любими детски приказки и книги в библиотеката и извън нея за деца и ученици;
 - Презентиране на открити уроци на деца от ДГ „Ю. Гагарин” и ученици СУ „Хр. Ботев” – гр. Лъки;
 - Прожекции с мултимедия на презентации на ученици на различни теми;
 - Организиране на занимания за деца и ученици по време на ваканциите - занимателни игри – рисуване, оцветяване и други инициативи на библиотеката – записване интерес за нови книги /с автор и заглавие/ от читатели на библиотеката и др.
 - Организиране на занимателни игри – моделиране, рисуване и оцветяване на рисунки с любими герои от приказките, прожекции на екранизирани приказки и филмчета за деца и ученици през ваканциите;
 - Организиране на посещения на деца и ученици в библиотеката с цел запознаване с правилата на обслужване на читателите;
 - Кандидатстване с проект пред МК за обогатяване на библиотечния фонд – при стартиране на програма и кандидатстване с проект за целева субсидия за подкрепа на художествено-творчески дейности, като покупка на озвучителна техника, декори, необходими за дейността на клубовете и Драмкръжока към Читалището.
 - Обособяване тематични кътове по повод празници и годишнини;
 - Обявяване на конкурси за литературно произведение, четене на приказка за деца и ученици, рисунка, фотография и др.;

Голяма част от дейностите на читалищната библиотека са насочени към детската и младежката аудитория, като целта е да се приобщят децата, за да открият те мъдростта на книжките, да се стимулира детското въображение, да се развиват заложбите им чрез творчески изяви – конкурси, изложби, литературни четения, драматизации и др. Ще се провеждат и нови он лайн форми за контакт, възможност за изява и с децата и учащите се.

- **Клубна и кръжочна дейност**

- Лъкинските гайди – инструментален гайдарски състав с ръководител: Йордан Топалов
- Детска фолклорна група "Родопчанче" с ръководител Надежда Чукалова
- Подкрепа на самодейни състави и групи, каквито са Клуб за народни танци „Орфеево цвете“ с ръководител: Петя Георгиева и Самодейна фолклорна група „Гиздило“ с ръководител: Захарина Каменова, в изявите им на общински празници
- Индивидуални изпълнители – подкрепа на индивидуални изпълнители в представянето им на фолклорни конкурси, надпявания, фестивали и др. Изпълните са в различни възрастови групи на певци и инструменталисти – гайдари.

- **Културни инициативи, на които положихме началото и ще се стремим да се установят:**

- Организиране на празници и културни мероприятия в съорганизаторство с ОБА – Лъки, ДГ „Ю. Гагарин”, СУ”Хр. Ботев” и народните читалища на територията на Община Лъки;
- Съвместно с ОБА ,СУ ”Хр.Ботев”, ДГ „Ю. Гагарин” организиране на беседи и дискусии с децата и учениците, прожекции и презентирание на уроци на различна тематика. Организиране на информационни семинари ;
- Представяне на театрални постановки в Културен дом – гр.Лъки;
- Организиране на срещи-разговори, литературни четения и др. ;
- Организиране на среща с Ивайло Мирчев - автор на книгата „Родопите в съдби и образи" и др. книги;
- Организиране на конкурси на различна тема за всяка възрастова група;
- Организиране на екскурзии и посещение на театрални постановки на Пловдивски драматичен театър и др. Организирано посещение на концерти и кино;

➤ **Културни прояви за 2023г.** НЧ „Зора 2002г.” ще бъде организатор или съорганизатор съвместно с ОбА на културни мероприятия, като:

- 8 март – Международен ден на жената – градско тържество в Културен дом – гр.Лъки с участие на фолклорните групи и индивидуални изпълнители;
- 2 април – Международен ден на детската книга – прожекции с мултимедия на детски приказки и презентации в библиотеката;
- 22 април – Ден на Земята – конкурси за деца и ученици на екологична тематика;
- 9 май – Ден на Европа – Оформяне на кът с информационни материали в читалищната библиотека, прожекции на презентации, обявяване на конкурс за есе;
- 24 май - Деня на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност в град Лъки, ще бъде отбелязан като фолклорен празник с участието на фолклорните читалищни и самодейни състави от гр.Лъки и гостуване на народен оркестър.
- Мес.август – включване в организацията по отбелязване на Празника на град Лъки и Деня на миньора;
- 22 септември – честване на Европейския ден на мобилността;
- 1 ноември – Ден на народните будители – Литературен конкурс, презентации, кът с материали и др.;
- Организиране на Коледни и Новогодишни Празници – участие на читалищните клубове в Коледните тържества.

➤ **Проекти и проектни дейности**

През 2023г. читалището ще кандидатства за отпускане на допълнителна целева субсидия от Министерството на културата в две направления: ремонтни и художествено-творчески дейности. Необходима ни е също озвучителна техника и декори за дейността на клубовете.

*Председател на НЧ „Зора” – гр.Лъки –
Димитрина Лешкова*

Предложения за дейността на НЧ „Светлина 1998г.” – с.Белица за 2023г.

Народно читалище „Светлина 1998г.” е насочило своята дейност в услуга на цялото население на с.Белица и през настоящата 2023г.

➤ **Библиотечна дейност**

Читалищната библиотека разполага с около 3 хиляди тома литература и е единственото място за отсядане и четене на книги в селото ни. Оформили сме читателски кът, а също читателите могат да вземат книги за прочит вкъщи. Имаме необходимост от покупка на съвременни издания на речници, енциклопедия, научна и художествена литература, с която да се обогати фонда от книги и да се отговори на интереса на читателите.

➤ **Кръжочна дейност –**

Разкрити и действат към читалището: „Литературно четене” и кръжок „Ръкоделие”, в които имат възможност за участие хора от различна възраст

➤ **Краеведческа дейност**

- Възстановка на ритуала „Гергьовска китка” и „Молитва за дъжд”
- Продължава събирането на етнографски предмети за организиране на изложба за бита на хората и миналото на с.Белица

➤ **Проекти и проектни дейности.**

За 2023г. читалищните дейности се нуждаят от подкрепа с допълнителни средства за ушиване на носии, освежаване на фойето и цялостен ремонт на кинозалана, който е единствената в селото голяма зала и се използва за всякакъв вид мероприятия – срещи, дискусии,, празници, изяви.

➤ **Културни прояви, предвидени в културния календар за 2023г.**

06.01. – честване на 175 години от рождението на Христо Ботев /1848 – 1876/

11.01. – отбелязване на Световния ден на думата "Благодаря"

21.01. (*стар стил*) – Бабинден

10.02. – Ден на пчеларя.

19.02. – 150 години от обесването на Васил Левски /1837 – 1873/, рецитал и витрина от „Литературен клуб” при НЧ

01.03. – Ден на художественото творчество - изработка на мартеници

03.03. – 145 години от Освобождението на България от османско иго /1878/ - национален празник

08.03. – Международен ден на жената - отбелязване на празника с дамите от селото

21.03. – отбелязване на Световния ден на поезията.

01.04. – отбелязване на Международния ден на хумора и сатирата.

02. 04. – Международен ден на детската книга.

22.04. – отбелязване на Световния ден на Земята. Акция по почистване.

06.05. – „ Гергьовденска китка”, Обичаят ще бъде проведен в центъра на селото.

24.05. – Посещение на културната програма в гр.Лъки

01.06. – отбелязване на Деня на детето

02.06 – Ден на Ботев и загиналите за свободата на България

Мес.07 – Организиране на обичая „Молебен за дъжд” на открито

Мес.08 – Празник на гр.Лъки – Участие на самодейци.

Мес.08 – Празник на селото –Участие на фолклорна група при НЧ и Клуб „Литературно четене”

06.09. – 138 години от Съединението на Княжество България и Източна

Румелия - тематичен кът и табло в читалището.

15.09. – отбелязване на Първия учебен ден – присъствие на откриването на новата учебна година в СУ „Христо Ботев” – гр. Лъки

01.11. – Ден на народните будители – Литературно четене в библиотеката на читалището.

Мес.12. – Организиране, изготвяне и украсяване за коледните и новогодишни празници от децата и самодейците към Читалището.

*Председател на НЧ „Светлина 1998г.” – с.Белица –
Албена Маджирова*

**Предложения за дейността на НЧ „Христо Ботев 1945г.” – с.Борово
за 2023г.**

Народно читалище „Христо Ботев 1945г.” в с.Борово извършва следните основни дейности, към чието продължение и развитие ще насочи усилията си през 2023г.:

➤ **Библиотечна дейност**

- Осигуряване на достъп до информация за населението и безплатен Интернет в читалищната библиотека
- Уреждане и поддържане на общодостъпна читалищна библиотека с читалня
- Кандидатстване с проекти за обогатяване на библиотечния фонд и за подкрепа на художествено-творческите дейности
- Организиране посещения на деца-гости в селото и четене на любими детски книги и приказки за деца
- Организиране на литературно четене
- Обособяване на тематични кътове по повод празници и годишнини
- Инициатива „Книга за всеки“ – въвеждане на системата за патронажно обслужване на възрастни читатели и такива с физическо увреждане.

➤ **Клубна дейност**

- Развиване на курс по готварство и клуб по цветарство.
- Ще се търсят резерви за създаване и развитие на нови форми за клубове и кръжоци

➤ **Художествена самодейност**

Подпомагане дейността на Мъжка Фолклорна група за изпълнение на автентични родопски песни за участията ѝ в местни празници и мероприятия, както и във фестивали на национално ниво според финансовите възможности на читалището.

➤ **Културни прояви**

Читалището е разработило свой Културен календар за 2023г., който предвижда следните прояви:

- 06.01 – отбелязване 175г. от рождението на поета-революционер Христо Ботев, беседа.
- 19.02 – Делото на Апостола – поставяне на табло 150г. от Обесването на Апостола.
- Трети март – Национален празник. Отбелязване 145г. от Освобождението на България от Османското робство – тематична празнична украса
- 08.03. – Международен ден на жената – тържество
- 24.05. – Организирано посещение на честването в гр.Лъки
- 02.06. – отбелязване Деня на Ботев и на загиналите за национално освобождение на България. Патронен празник на читалището. Табло за Ботев и делото му.
- мес.07. – участие на Мъжката фолклорна група в музикални фестивали
- мес.08. – участие на фолклорната група в честване Празника на град Лъки и Ден на миньора
- 02.09 – участие на фолклорната група в Празника на с.Борово. Включване и в организацията по подготовка на празника.
- 01.11. – Ден на народните будители – литературно четене в библиотеката
- 06.12. – Поднасяне на цветя на паметната плоча на Капитан Петко Войвода по случай 179г. от рождението му
- мес.12. – Коледни и Новогодишни Празници – организирано честване. Празнична украса на центъра на селото.

➤ **Краеведческа дейност, родова памет**

Съхранение на постоянна изложба от предмети, свързани с миналото. Продължава събиране на етнографски предмети за сбирката.

➤ **Основни акценти на работата през 2023г.**

Основен приоритет в работата на читалището е разработването и кандидатстването с проекти с различна насоченост:

- Обогатяване на художествено-творческите читалищни дейности и културния живот;
- Извършването на ремонти и подобряване на МТБ
- Общественополезни дейности – Продължаване работата по проучване и популяризиране на културно-историческото минало, обичаи от миналото, съхраняване на народните традиции.

**Предложения за дейността на НЧ „Васил Коларов 1998г.” – с.Дряново
за 2023г.**

I. Библиотечна дейност

Дейността на библиотеката се определя от наличния библиотечен фонд, който трябва да се обогатява. Съобразно възможността на субсидията ще бъде купена макар и в малко количество нова литература. Интерес има към литература, която да е в полза на по-възрастното население. Библиотеката е място, което се посещава най-вече от ученици, особено през летния сезон, а също и от читателите от други възрастови групи.

II. Минало и традиции, родова памет и фолклорно наследство

Основна насока в това направление е поддържане и активизиране на дейността на Женската певческа група за запазване на фолклорното наследство в района по отношение изпълняване на фолклорни песни и изработване на ръкоделия от мъниста.

Освен певческата група, значима е работата на клуб „Ръкоделие”, който дава възможност да се изработват изделия от мъниста и да се предава това ръкоделие от стари на млади.

Традиционно групата участва на всички празници на територията на община Лъки:

- Празника на с.Дряново – 06.05.;
- Празника на град Лъки и Деня на миньора;
- Местни седенки;
- Празници на други села;
- Новогодишно тържество в гр.Лъки

и др.

Предвиждаме участия и извън общината, като участия в национални фолклорни фестивали и надпявания. Групата обновява репертоара си, за да е по-подготвена за нови участия.

На дневен ред е и обновяването на битовия кът в читалището с автентични предмети от бита на нашите прадеди.

III. Празници и участия

- януари – табло в памет на поета-революционер Христо Ботев
- февруари – Изложба с печатни материали за делото на Апостола
- март – Ден на самодееца и Международен ден на жената – 8 март. Фолклорна седянка
- юни – декември – организирана екскурзия за населението;
- декември – отпразнуване на Коледни и Новогодишни празници
- с постоянен характер за периода януари – декември, ежегодно:
 - ✓ работа на клуб „ръкоделие” – изработване на изделия с мъниста;
 - ✓ провеждане на репетиции на Женската фолклорна група към читалището;
 - ✓ отбелязване Ден на християнското семейство
 - ✓ целогодишно участия във фолклорни събори, надпявания, конкурси, фестивали, празници и др.

IV. Основни акценти на работата през 2023г.:

- Осигуряване репетиции и поддържане дейността на читалищната фолклорна група;
- Осигуряване участието и изяви на Женската певческа група извън общината – провеждане на репетиции и участия в празници, конкурси, фестивали, надпявания и др.; участие в народен фолклорен събор – гр.Пловдив и др.
- Участие с фолклорни изпълнения на празници в Общината, в т.ч. – Празник на град Лъки и Ден на миньора, празници на селата и др., както и извън общината

- Коледни и Новогодишни празници – Организиране на празнична седянка за жителите на селото.

*Председател на НЧ „Васил Коларов 1998г.” – с.Дряново –
Росица Чукалова*

Предложения за дейността на НЧ „Христо Ботев 1929г.” – с.Манастир за 2023г.

Дейностите през 2023г. ще се развиват в следните основни направления:

I. Библиотечно-информационно обслужване. Задачи:

1. Обновяване и обогатяване на библиотечния фонд чрез проекти за допълваща субсидия от МК и дарителска кампания
2. Увеличаване на читателите чрез различни културни прояви в библиотеката
3. Доставка на информация за жителите и гостите на селото
4. Обогатяване на фонда с книги, написани и издадени от манастирци
5. С абонамента за ежедневен и периодичен печат – доставка на информация
6. Извършване на услуги с наличната офис техника, която разполагаме
7. Ползване на безплатен Интернет на територията на читалището
8. Ще продължим да съхраняваме книжното богатство с отворената библиотека.
9. Ще започнем да дигитализираме летописната книга на читалището

II. Празници, събития и участия

- Участие на читалищните членове и самодейни групи, активно в местни, общински и национални празници и фестивали.
- Ще продължи лятната работилница за деца с различни прояви.

III. Етнографска изложба Изложбата вече разполага с богат снимков и документален материал.

- Обогатяване с предмети, документи, снимки от бита и живота на хората и институциите в с.Манастир през годините
- Ще допълваме и обновяване на всички родословни дървета
- Ще продължат откритите уроци по родолюбие за деца от различни организации

IV. Проекти

1. При обявяване на конкурсна сесия за кандидатстване от Министерството на културата за допълваща целева субсидия, ще разработим проекти за обогатяване на фонда от книги.
2. Продължаваме съвместната работа със Сдружение „Нишан“ – гр.София и НПО „Фабрика за идеи“ – гр.София, основани на доброволчеството
3. Участие с проекти по други отворени програми за финансиране

V. Ремонтни дейности

1. Спешна нужда от ремонт на порива, тъй като има многобройни течове.
2. Нужда от спешна смяна на централното ел.табло на сградата по препоръка на Службата по трудова медицина. Таблото е старо, от 1974г. То е небезопасно, има висящи кабели, неправомерно подсилени бушони и се намира във влажно помещение на ет.1.
3. Поради недостиг на средства – не успяваме вече 14г. да направим отводняване, което е наложително.
4. Нужда от смяна на врата на аварийния изход, както и на счупени прозорци на ет.1 и ет.2.
5. Счупените прозорци на ет.1 и ет.2 дават предпоставка за кражби, а за съхранение от общината са ни предоставени скъпи носии.
6. Киносалонът се нуждае от нови завеси.
7. Нужен е ремонт на водопроводната инсталация – има неоткрит теч, поради който се разходва голямо количество питейна вода.

Надяваме се, че Общинска администрация – гр.Лъки ще подпомогне спешните ремонтни дейности по читалищната сграда, в която на първия етаж се помещава и Клуб на пенсионера.

*Председател на НЧ „Христо Ботев 1929г.” – с.Манастир –
Емилия Кръстева*